ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 27.09.1990 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

387

VYHLÁŠKA
Slovenského banského úradu

z 12. septembra 1990

o vyšetrovaní príčin havárií a závažných pracovných úrazov pri činnostiach podliehajúcich hlavnému dozoru orgánov štátnej banskej správy

Slovenský banský úrad podľa § 6 ods. 6 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe ustanovuje:

§ 1
Vyšetrovanie

Vyšetrovaním sa zisťujú príčiny závažných prevádzkových nehôd (havárií) a smrteľných, ťažkých a hromadných pracovných úrazov[1]) (ďalej len „závažný úraz“) pri činnostiach podliehajúcich hlavnému dozoru orgánov štátnej banskej správy.

§ 2
Postup pri vyšetrovaní

(1) Obvodný banský úrad, ktorému bola ohlásená havária alebo závažný úraz alebo ich sám zistil, ohlási to neodkladne Slovenskému banskému úradu.

(2) Predseda obvodného banského úradu určí na vyšetrovanie havárie alebo závažného úrazu obvodného banského inšpektora alebo toto vyšetrovanie vykoná sám (ďalej len „vedúci vyšetrovania“).

(3) Vedúci vyšetrovania určí účastníkov vyšetrovania zo zástupcov organizácie, v ktorej k havárii alebo závažnému úrazu došlo, odborového orgánu, prípadne ďalších orgánov; pritom dbá na to, aby účastníkom vyšetrovania nebola osoba, ktorá je sama podozrivá, že svojím konaním alebo opomenutím prispela k vzniku havárie alebo závažnému úrazu.

(4) Vedúci vyšetrovania

a) zabezpečí potrebné informácie a dokumentáciu,

b) vykoná ohliadku miesta,

c) vypočuje svedkov,

d) zabezpečí vyjadrenie osôb, orgánov alebo organizácií,

e) vykoná rekonštrukciu závažného úrazu, ak je to možné a účelné,

f) nariadi nevyhnutné opatrenia,

g) vyhotoví zápisnicu o vyšetrovaní havárie alebo závažného úrazu.

(5) Ak haváriu alebo závažný úraz vyšetrujú podľa osobitných predpisov[2]) orgány Zboru národnej bezpečnosti, postupuje vedúci vyšetrovania v úzkej súčinnosti s nimi tak, aby príčiny havárie alebo závažného úrazu boli zistené urýchlene, bez zbytočného opakovania vyšetrovacích úkonov pracovníkmi druhého zúčastneného orgánu.

§ 3
Zabezpečenie potrebných informácií a dokumentácie

Vedúci vyšetrovania pred vykonaním ohliadky miesta vyžiada od organizácie

a) podrobné informácie o havárii alebo závažnom úraze a ich následkoch, najmä údaje o pracovisku, objekte alebo zariadení, o stave postihnutých a o prípadnej škode alebo prerušení prevádzky,

b) predloženie prevádzkovej, technickej, prípadne ďalšej dokumentácie súvisiacej s haváriou alebo závažným úrazom. Predloženú dokumentáciu uvedie v zápisnici o ohliadke miesta.

§ 4
Ohliadka miesta

(1) Účelom ohliadky miesta havárie alebo závažného úrazu je zabezpečiť vecné dôkazy a bezprostredným pozorovaním získať predstavu o vzniku, priebehu a následkoch havárie alebo závažného úrazu.

(2) Okrem účastníkov vyšetrovania na ohliadku miesta môže vedúci vyšetrovania prizvať ďalšie osoby, aby na mieste podali vysvetlenie, ako k havárii alebo závažnému úrazu došlo. Všetky osoby prítomné pri ohliadke miesta sú povinné dodržiavať pokyny vedúceho vyšetrovania.

(3) Účastníci vyšetrovania pri ohliadke miesta

a) zisťujú, či miesto havárie alebo závažného úrazu bolo ponechané v pôvodnom stave,

b) preverujú stav banských diel, objektov a zariadení vrátane ochranných bezpečnostných zariadení,

c) zisťujú v prípade závažného úrazu, či pracovníci použili osobné ochranné pracovné prostriedky, a pri smrteľnom úraze aj polohu a vonkajšie znaky tela postihnutého s ohľadom na možný priebeh úrazového deja.

(4) Výsledky ohliadky sa uvedú v zápisnici o ohliadke miesta, ku ktorej sa pripojí situačný plán miesta havárie alebo závažného úrazu v potrebných zobrazeniach a rezoch podľa potreby aj fotografická dokumentácia vyhotovená podľa pokynu vedúceho vyšetrovania. Situačný plán a rezy sa označia názvom havárie alebo závažného úrazu, dátumom vyhotovenia, menom a podpisom pracovníka, ktorý ich vyhotovil. K zápisnici sa pripojí aj náčrtok alebo fotografická dokumentácia miesta havárie alebo závažného úrazu vyhotovená organizáciou, ak nebolo ponechané v pôvodnom stave a bolo nevyhnutne potrebné tento stav zmeniť.

§ 5
Vypočúvanie svedkov

(1) Pri vypočúvaní svedka sa získajú informácie o skutočnostiach, ktoré môžu prispieť k zisteniu okolností vzniku, priebehu a následkov havárie alebo závažného úrazu a ktoré svedok osobne pozoroval alebo sa o nich dozvedel.

(2) Ako svedkov treba vypočuť osoby, ktoré môžu podať informácie alebo doklady o havárii alebo závažnom úraze, najmä pracovníci prítomní na mieste, pracovníci, ktorí ako prví spozorovali alebo

upozornili na haváriu alebo závažný úraz, prípadne sa zúčastnili na prvej pomoci alebo na záchranných prácach a pod.

(3) Vedúci vyšetrovania vopred poučí každého svedka o možnosti odoprieť výpoveď, o jeho povinnosti vypovedať pravdivo a nič nezamlčovať a o právnych následkoch nepravdivej alebo neúplnej výpovede.[3])

(4) Vypočúvanie svedka sa zameriava najmä na zistenie

a) času a priebehu havárie alebo závažného úrazu,

b) jeho pracovnej činnosti, úkonov a pracovných operácií v čase vzniku havárie alebo závažného úrazu,

c) jeho odbornej kvalifikácie, odborných skúseností, zácviku, oboznámenia s prevádzkovou dokumentáciou, bezpečnostnými predpismi, pravidlami a pokynmi, oboznámenia s obsluhou technického zariadenia, vykonania požadovanej skúšky, znalosti funkcie ochranných zariadení, pridelenia osobných ochranných pracovných prostriedkov a ich používania,

d) pokynov vydaných nadriadenými pracovníkmi pre pracovný alebo technologický postup a na zaistenie bezpečnosti práce,

e) kedy a ktorý zodpovedný pracovník vykonal prehliadku pracoviska, objektu alebo zariadenia pred vznikom havárie alebo závažného úrazu, aké opatrenia nariadil a aký bol ďalší postup,

f) či na pracovisku, objekte alebo zariadení po vzniku havárie alebo závažného úrazu neboli vykonané zmeny alebo úpravy, ktoré by skresľovali situáciu.

(5) Výpoveď svedka sa zaznačí do zápisnice o vypočúvaní svedka, v ktorej sa uvedú jeho osobné údaje, pracovné zaradenie a poučenie vypočúvaného. Každú stranu zápisnice opatrenú dátumom podpíše vypočúvaný a vedúci vyšetrovania.

§ 6
Vyjadrenie k havárii alebo závažnému úrazu

(1) Účastníci vyšetrovania sa v závere vyšetrovania vyjadria o príčine havárie alebo závažného úrazu a o tom, kto a akou mierou podľa ich názoru zavinil vznik havárie alebo závažného úrazu.

(2) Na objasnenie preskúmaných okolností, ktoré vznikli pred alebo počas havárie alebo závažného úrazu, môže vedúci vyšetrovania požiadať o vyjadrenie najmä

a) pracovníkov organizácie, ktorí nie sú účastníkmi vyšetrovania, avšak boli zodpovední za vykonávanie prehliadok, skúšok, kontrol, alebo revízií banských diel, objektov alebo zariadení,

b) ďalších osôb [odborníkov, znalcov[4]) a pod.],

c) ústavu národného zdravia.

§ 7
Rekonštrukcia závažného úrazu

Ak vzniknú pochybnosti pri ohliadke miesta havárie alebo závažného úrazu o spôsobe, podmienkach, mieste a čase ich vzniku, nariadi vedúci vyšetrovania vykonať rekonštrukciu, pokiaľ je možná a účelná, na obnovenie situácie podľa výsledkov predchádzajúcich zistení, výpovedí svedkov alebo znalcov. Vyhotoví zápisnicu o rekonštrukcii opatrenú podpismi zúčastnených osôb.

§ 8
Nevyhnutné opatrenia

Vedúci vyšetrovania už počas zisťovania príčin a objasňovania havárie alebo závažného úrazu je oprávnený nariadiť záväzným príkazom nevyhnutné opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky.[5])

§ 9
Zápisnica o vyšetrovaní havárie alebo závažného úrazu

(1) Po ukončení vyšetrovania vyhotoví vedúci vyšetrovania zápisnicu o vyšetrovaní havárie alebo závažného úrazu, ktorej prílohu tvoria čiastkové zápisnice podľa § 4, 5 a 7, vyjadrenia podľa § 6 a záväzný príkaz podľa § 8. Zápisnicu o vyšetrovaní podpíše vedúci vyšetrovania a ostatní účastníci vyšetrovania.

(2) Kópiu zápisnice o vyšetrovaní s nariadenými opatreniami v záväznom príkaze (§ 8) bez príloh podľa odseku 1 zasiela obvodný banský úrad organizácii, príslušnému odborovému orgánu a ústavu národného zdravia.

§ 10
Odborný posudok

(1) Obvodný banský úrad vyhodnotí výsledky vyšetrovania havárie alebo závažného úrazu a vyhotoví o tom odborný posudok najneskôr do 14 dní po ukončení vyšetrovania; pri zložitých a závažných prípadoch vyšetrovania požiada Slovenský banský úrad o predĺženie lehoty na zaslanie odborného posudku.

(2) Odborný posudok obsahuje najmä

a) zistené skutočnosti o tom, ako došlo k havárii alebo závažnému úrazu,

b) určenie príčiny a zdroja havárie alebo závažného úrazu,

c) znenie ustanovení predpisov, ktorých porušenie bolo hlavnou príčinou vzniku havárie alebo závažného úrazu, kto zodpovedal za ich dodržiavanie a čím ich porušil,

d) posúdenie, či by k havárii alebo závažnému úrazu došlo, keby sa predpisy dodržali,

e) určenie konkrétnej zodpovednosti pracovníkov organizácie, najmä ak bolo vedenie organizácie pred vznikom havárie alebo závažného úrazu upozorňované na porušovanie predpisov, ako na to reagovalo a či došlo k ich porušeniu,

f) iné zistené nedostatky v príčinnej súvislosti s vyšetrovanou haváriou alebo závažným úrazom, prípadne ďalšie opatrenia[6]) obvodného banského úradu.

(3) Obvodný banský úrad zašle odborný posudok neodkladne Slovenskému banskému úradu a kópie vecne príslušnému útvaru Verejnej bezpečnosti, príslušnému odborovému orgánu a orgánu, do pôsobnosti ktorého patrí organizácia.

§ 11

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1991.[7])

Predseda: Ing. Macko v. r.

1) § 4 ods. 2 písm. a) až c) vyhlášky Slovenského úradu bezpečnosti práce Slovenského banského úradu č. 111/1975 Zb. o evidencii a registrácii pracovných úrazov a o hlásení prevádzkových nehôd (havárií) a porúch technických zariadení.

2) Zákon č. 40/1974 Zb. o Zbore národnej bezpečnosti v znení neskorších predpisov.Zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov.

3) § 35 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

4) Zákon č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch.Vyhláška č. 37/1967 Zb. na vykonanie zákona o znalcoch a tlmočníkoch.

5) § 42 ods. 2 písm. b) až d) zákona SNR č. 51/1988 Zb.

6) Napr. § 41 ods. 1 písm. c) a § 44 ods. 1 až 4 zákona SNR č. 51/1988 Zb.

7) Opatrením predsedu Slovenského banského úradu z 12. septembra 1990 č. 2675/1990 boli dňom účinnosti tejto vyhlášky zrušené smernice Ústredného banského úradu z 30. 3. 1959 č. 2221/1959 pre vyšetrovanie závažných prevádzkových nehôd, osobitne ťažkých (životu nebezpečných), hromadných a smrtných úrazov v závodoch podliehajúcich hlavnému dozoru štátnej banskej správy (oznámené v čiastke 28/1959 Ú. v.).

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.